

Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 29.07.2025 г. - 11.08.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11348-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на отбраната

Тип носител: Национално

С част от предлаганите промени в Закона за автомобилните превози (ЗАП) се цели засилване на контрола с оглед недопускането на движение по пътищата, отворени за обществено ползване, на натоварени пътни превозни средства (ППС), с маса, която надвишава допустимата максимална маса на пътното превозно средство, посочена в наредбата по чл. 139 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП). Надвишаването на допустимата максимална маса на ППС води до неговата влошена управляемост, намалена стабилност (поради променения център на тежестта), удължен спирачен път (дори при изправни спирачки, по-голямата маса изисква по-голямо спирачно усилие), повишен риск от спукването на гума, а оттам до загубата на контрол върху превозното средство. Управлението на ППС, чието натоварване надвишава максималната маса, определена в наредбата по чл. 139 от ЗДвП, представлява не само нарушение на правилата за движение по пътищата, но създава пряк и непосредствен риск за безопасността на движението по пътищата и възникването на пътнотранспортни произшествия с тежки последици.

С § 10, т. 1 относно чл. 56, ал. 2 от ЗАП се предлага да се разшири кръга на лицата, които носят отговорност ППС да не бъде претоварено, като към товародателя и лицето, което извършва товаренето, се добавя и лицето, извършващо измерването на ППС. Предвижда се посочените лица да отговарят солидарно при неизпълнение на задължението. Въвеждането на солидарна отговорност между товародателя, лицето, което извършва товаренето и лицето, извършващо измерването, ще обезпечи в пълна степен наличието на субект, спрямо когото да бъде повдигната

административнонаказателна отговорност, който субект да търпи държавна принуда чрез налагане на санкция за допуснатото неправомерно действие.

С § 10, т. 2 относно чл. 56, ал. 3 от ЗАП се предлага да се създаде задължение средствата за измерване, използвани за определяне на масата на натоварените ППС, да осигуряват предаване на резултатите от измерванията в реално време към Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“, Агенция „Пътна инфраструктура“ и Националната агенция за приходите. Резултатът от измерването ще се изпраща в електронна информационна система, която издава автоматично генериран документ, който съдържа информация за регистрационния номер на ППС, допустимата максимална маса на ППС, отразена в свидетелството му за регистрация, масата на натовареното ППС, данни за лицето, извършващо измерването и уникален регистрационен идентификатор на документа. Автоматично генерираният документ ще се предоставя на водача на хартиен носител и ще се съхранява от него. С предложената норма ще се постигне превенция на незаконосъобразното претоварване на ППС, което води до настъпване на общественоопасни последици, а именно причиняване на пътно-транспортни произшествия. Електронната информационна система ще дава възможност контролните органи да получават своевременно информация и да не допускат започване на действие по управление на едно претоварено ППС, като се очаква да се преустановят в значителна степен нарушенията, свързани с претоварването на ППС. Електронната информационна система се предлага да се изгради и поддържа от Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ (§ 11 относно чл. 92а).

В съответствие с предложените изменения в § 10 и 11, с § 14 се предлага изменение на санкционната разпоредбата на чл. 98б от закона – нормата на ал. 1 се привежда в съответствие с промяната в чл. 56, ал. 2, като към лицата, подлежащи на санкция с случай на претоварване на ППС – товародателя или лицето, което извършва товаренето е добавено и лицето, което извършва измерването на ППС.

В чл. 98б, ал. 2 (§ 14) се предлага товародателят, лицето, извършващо товаренето и лицето, извършващо измерването, които разпоредят или допуснат масата на ППС да надвиши допустимата максимална маса на ППС да отговарят солидарно за заплащането на глобите, съответно имуществените санкции по ал. 1.

С чл. 98б, ал. 3 (§ 14) се предлага създаването на санкция за лице, извършващо измерване на масата на натоварено ППС, което не изпрати резултата от измерването в реално време в електронната информационна система. Предлаганата норма цели да се осигури изпълнението на задължението за изпращане на данни в реално време.

С цел осигуряване на технологично време за изграждане на електронната информационна система по чл. 92а от проекта, с § 17, ал. 1, т. 1 се предлага разпоредбата на § 11 относно чл. 92а да влезе в сила шест месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

С § 17, ал. 1, т. 2 се предлага разпоредбите на § 10 относно чл. 56, ал. 3 и § 12 относно чл. 98б, ал. 3 да влизат в сила 9 месеца след обнародването на закона в

„Държавен вестник“. Този отлагателен срок цели средствата за измерване, използвани за определяне на масата на натоварените пътни превозни средства по чл. 5б, ал. 3, да бъдат приведени в съответствие с изискванията на § 11 относно чл. 92а от закона.

С § 17, ал. 2 се предлага в шестмесечния срок от влизане в сила на закона Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ освен да изгради електронната информационна система по чл. 92а, ал. 1 и да приеме правила за достъп и работа със системата, които да послужат на потенциалните потребители за свързване със системата.

С предвидените изменения се цели ясното и точно определяне на отговорността за правилното натоварване на ППС на лицата, които имат отношение към дейностите по натоварване на ППС – досега определените: товародатели и лица, извършващи натоварването на ППС, а също и предлаганите понастоящем: лица, извършващи измервания на ППС.

Статистиката в тази сфера показва, че за 2023 г. са констатирани 30 случая претоварване, като са съставени 30 бр. актове за установени административни нарушения, издадени са 23 бр. наказателни постановления (от тях 3 бр. са обжалвани и са в съдебна фаза, 3 бр. са отменени и 17 бр. са влезли в сила). За 2024 г. са констатирани 45 случая, при които е установено, че товародателят или лицето, извършило товаренето, са допуснали масата на натовареното ППС да надвишава допустимата максимална маса, отразена в свидетелството му за регистрация. За констатираните нарушения са съставени 45 бр. актове за установени административни нарушения, издадени са 36 бр. наказателни постановления (от тях 10 бр. са обжалвани и са в съдебна фаза, 1 бр. е отменено и 25 бр. са влезли в сила).

Очакваните резултати от прилагането на закона са подобряване на безопасността на движението по пътищата, намаляване на травматизма, причинен от пътнотранспортните произшествия, както и намаляването на разрушителното въздействие на претоварените ППС върху пътната настилка.

На следващо място с предлаганите промени с § 1, 3-8 от законопроекта се добавя изискване за лицата по чл. 7, ал. 2 – търговци, кандидатстващи за лиценз на Общността или за лиценз за превоз на пътници и товари на територията на Република България, по чл. 7в, ал. 1 – търговци, юридически лица с нестопанска цел, професионални гимназии, професионални колежи, средни училища с професионални паралелки и висши училища, организиращи курсове за обучение на водачи, по чл. 12, ал. 1 – търговци, извършващи таксиметров превоз на пътници, притежаващи удостоверение за регистрация, както и водачи, извършващи превоз от името на регистриран търговец, включен в удостоверението за регистрация, по чл. 14а, ал. 1 – търговци и юридически лица с нестопанска цел, които организират курсове за обучение на водачи на МПС за извършване на превоз на опасни товари и/или на консултанти по безопасността на превоза на опасни товари, по чл. 24а, ал. 2 – търговци, притежаващи разрешения за извършване на таксиметров превоз на пътници, чл. 24в, ал. 2 – превозвачи, общини, юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност и търговци, извършващи превоз със специални

превозни средства на лица с увреждания, лица с намалена подвижност, болни или ранени лица, по чл. 24г, ал. 1 – търговци, регистрирани по Търговския закон, които извършват превози с атракционна цел и по чл. 24е, ал. 1 – физически и юридически лица, регистрирани по Търговския закон или по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, вписани в регистъра за извършване на пътна помощ и притежаващи поне едно собствено или наето превозно средство с българска регистрация, да бъдат регистрирани, в системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), като модул на Портала на електронното управление по смисъла на Закона за електронното управление. Системата за сигурно електронно връчване е важна стъпка към дигитализацията и улесняването на административната комуникация между административните органи, гражданите и бизнеса. Чрез ССЕВ всички заинтересовани лица ще могат да получават документи по електронен път, без забава или риск от загуба. По този начин ще се осигури безплатен електронен обмен на съобщения и електронно връчване на документи, чрез посочен от лицата електронен адрес за връчване чрез системата за сигурно електронно връчване. Също така ще се осигури протичането на административнонаказателното производство в най-кратки срокове. С предложените промени ще се постигне съответствие на Закона за автомобилните превози със Закона за електронното управление и ще бъде намалена административната тежест за гражданите и бизнеса.

С предложените промени ще бъде осъществяван по-добър контрол и отчетност, тъй като всички съобщения и документи ще се съхраняват в системата с отбелязани дата и час на изпращане и получаване. Също така ще бъде улеснен контролът, архивирането и проследимостта на всички административни комуникации между администрацията, гражданите и бизнеса. Това защитава физическите и юридическите лица и осигурява доказуемост при административни и съдебни спорове.

С предвидените изменения ще бъде постигнато и по-ефективно управление на документооборота, както и намаляване на разходите за хартия, пратки и личен транспорт. Няма да се налага заинтересованите лица да ходят до офиси, пощи или центровете за административно обслужване в Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“.

С § 15 относно §2а от Допълнителните разпоредби на Закона за автомобилните превози се предлага всички заявления, подавани по закона, да се регистрират и обработват в Единната информационна система, която е официален документен регистър на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“.

С предложението се цели въвеждането на изцяло електронен документооборот чрез обмен на данни и комуникация с необходимите регистри и информационни системи за целите на издаване на резултата от заявена административна услуга. По този начин ще се избегне и дублирането на регистрация на заявленията в две системи – специализирана информационна система, която ще обработва по същество информацията от подадените заявления и обикновена документооборотна информационна система.

С цел осигуряване на технологично време на лицата, вписани в регистрите по чл. 6, ал. 1, чл. 7в, ал. 2, чл. 12, ал. 4, чл. 24в, ал. 5 и чл. 24е, ал. 4, лицата, вписани в базите данни по чл. 24г, ал. 1, и лицата, получили разрешение по чл. 14а, ал. 1 и чл. 24а, ал. 2, в случай че нямат регистрация в системата за сигурно електронно връчване, като модул на Портала на електронното управление по смисъла на Закона за електронното управление, се предвижда с § 15 регистрацията в горепосочената система да бъде направена в едномесечен срок от влизане в сила на закона.

С § 2, т. 1 относно чл. 7а, ал. 3 се предлага промяна в разпоредбата, като се предвижда предпътните медицински прегледи да се заменят с предпътни проверки, а с § 2, т. 2 относно чл. 7а, ал. 3а се предлага да се създаде задължение за лицензираните превозвачи да осигуряват задължителни периодични медицински прегледи на водачите, извършващи обществени превози на пътници и товари или превози за собствена сметка като сключват договор с лечебно заведение за извършването им. Условиата и реда за извършването на проверките и прегледите ще бъдат определени в наредба (по чл. 7а, ал. 3 от ЗАП).

Предложението за промяна се прави, тъй като разпоредбата на чл. 7а, ал. 3 от ЗАП задължава водачите да минават медицински преглед преди всяко пътуване, което е практически неизпълнимо, като се има предвид, че на територията на страната има над 19 000 лицензирани превозвачи за извършване на обществен превоз на пътници или товари, които разполагат с над 100 000 превозни средства, а някои от лицензираните превозвачи имат по над 1000 превозни средства. Извършването на ефективен контрол на състоянието на водачите преди пътуване е от изключителна важност за намаляване на риска от настъпване на пътнотранспортни произшествия, но параметрите на този предпътен контрол могат да бъдат сведени до ясно определими физически характеристики, за установяването на които не е необходимо медицинско образование.

С § 12 относно чл. 93, ал. 8 и § 13 относно чл. 96, ал. 5, т. 3 се предлага промяна, която произтича от направеното по-горе предложение, като се предвижда думите „предпътни медицински прегледи“ да се заменят с „предпътни проверки“ в съответствие с предложението за промяна в § 2, т. 1 относно чл. 7а, ал. 3.

За прилагане на новата правна уредба е необходимо да се осигури финансиране за изграждане и поддържане на електронната информационна система, както и интеграцията ѝ с електронните системи на Агенция „Пътна инфраструктура“ и Национална агенция за приходите. Анализ за осигуряване на необходимите средства за изграждането и поддържането на системата е извършен и е описан във финансовата обосновка към законопроекта. Приемането на законопроекта ще окаже въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена и приложена финансова обосновка, съгласно Приложение № 2.1 към чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на акт не трябва да бъде нотифициран преди приемането му в съответствие с Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на

информационното общество.

Законопроектът не е свързан с прилагането на актове от правото на Европейския съюз и не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

Към законопроекта е изготвена частична предварителна оценка на въздействието, съгласно чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА) и чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация. Съгласно чл. 26, ал. 3 от ЗНА проектът на акт, заедно с мотивите към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ на Министерския съвет са публикувани на интернет страницата на Министерството на транспорта и съобщенията, както и на Портала за обществени консултации към Министерския съвет за провеждане на обществени консултации в 30-дневен срок първоначално. Законопроектът е повторно публикуван за обществено обсъждане за срок от 14 дни, предвид приети предложения, постъпили при първоначалното обсъждане. Справката за направените предложения и за тяхното отразяване е приложена към пакета от документи.

Лице за контакт:

Михаела Атанасова

Директор на дирекция "Правна и обществени поръчки"

Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“

Тел. 02/930 88 29

E-mail: m.atanasova@rta.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на отбраната

Адрес: София, София 1000, ул.Дякон Игнатий 3

Електронна поща: cao@mod.bg

Полезни връзки

Документи

Пакет основни документи:

[Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози - вер. 1.0 | 28.07.2025](#)

[Мотиви към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози - вер. 1.0 | 28.07.2025](#)

[Становище на Министерски съвет - вер. 1.0 | 28.07.2025](#)

[Становище на Министерски съвет - вер. 1.0 | 28.07.2025](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 28.07.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Дамян Войновски (11.08.2025 11:41)

Бележки по проекта

В новата ал. За към чл. 7а в § 2, определението „Лечебно заведение“ е много общ. Предлагам да се конкретизира в наредбата по ал. 3 и текста на ал. За да стане:

„„(За) Лицензираните превозвачи осигуряват задължителни периодични медицински прегледи на водачите, извършващи обществени превози на пътници и товари или превози за собствена сметка като сключват договор с лечебно заведение за извършването им. Условието, реда и обхвата на периодичните прегледи, **както и вида на лечебните заведения** се регламентират с наредбата по ал. 3“.

Отново обръщам внимание на редакцията на ал. 2 в чл. 56 от §10. С тази редакция вече няма отговорно лице, което да съблюдава за претоварване на масата на натовареното пътно превозно средство, отразена в свидетелството му за регистрация, която е изключително важна за безопасността на движението по пътищата. Предлагам ал. 2 да се редактира:

„(2) Товародателят, лицето, което извършва товаренето и лицето, извършващо измерването, са длъжни да не допускат масата на натовареното пътно превозно средство да надвишава допустимата максимална маса на пътното превозно средство, отразена в свидетелството му за регистрация, както и да не надвишава нормите за масата на превозните средства определени в наредбата по чл. 139 от Закона за движението по пътищата и носят солидарна отговорност при неизпълнение на задължението“

Същия коментар правя и по чл. 98б, ал. 1.

В преходни и заключителни разпоредби в §17, ал. 2 е посочено, че „изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ със заповед приема правила за достъп и работа със системата.“. Обръщам внимание, че никъде в закона не е упоменато с какви параметри и по какви протоколи, че се извършва предаването на данните от средствата за измерване, какво ще се случва, ако поради някаква причина се наруши връзката със системата на ИААА. Средствата за измерване подлежат на метрологичен контрол, никъде не видях задължение измерването да се извършва със средства за измерване преминали метрологична проверка. В информационната система по новия чл. 92а никъде няма да се съхранява информация от кое средство за измерване е резултата. Отлагателният срок от 9 месеца за започване на предаването на данни реално е 3 месеца за свързване на средствата за измерване. Това е изключително кратък срок, при положение, че към момента няма никаква информация как ще се случат нещата.

Отново призовавам всички тези детайли да се регламентират в наредба, за по голяма яснота и прозрачност.

История

Начало на обществената консултация - 29.07.2025

Приключване на консултацията - 11.08.2025

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
